

Samenvatting

De opdrachten voor de dienstverlening begeleiding in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning zijn op 16 december 2021 definitief gegund. De gunning creëert de mogelijkheid om met de daarvoor geselecteerde zorgaanbieders een taakgerichte uitvoeringsvariant af te spreken. Het college heeft het concrete voorstel om hiertoe te komen vastgesteld. Het gaat dan met name om de uitwerking van het financieel kader en de preferred supplier status. Het voorstel heeft betrekking op het kalenderjaar 2022. Wanneer aanbieders met het voorstel instemmen, ontstaan gedeelde verantwoordelijkheden. De betreffende aanbieders worden daarmee strategische partner van de opdrachtgevende gemeenten. Een ontwikkelagenda gericht op voorzetting na 2022 start na overeenstemming, met de partijen waarmee deze overeenstemming is bereikt.

Beslispunten

1. Vaststellen van het voorstel gericht op het invoeren van een taakgerichte uitvoeringsvariant voor de dienstverlening begeleiding in het kader van de wet maatschappelijke ondersteuning.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 24 mei 2022:

Conform.

1. Aanleiding

Op 21 september 2021 heeft het college ingestemd met de inkoopstrategie voor de opdrachten begeleiding individueel (BGI) en begeleiding groep (BGG) in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning.¹ De uitvoering van deze inkoopstrategie verloopt gefaseerd.

Fase 1: de selectie van partijen

De opdrachten zijn op 16 december definitief gegund. In totaal zijn er in de regio Maastricht-Heuvelland vierentwintig zorgaanbieders gecontracteerd, twintig voor BGI (was honderdelf) en elf voor BGG (was achtenzeventig). Het aantal partijen is daarmee fors teruggebracht. Fase 1 van de herijkingsopdracht is daarmee gerealiseerd.

Fase 2: strategisch partnerschap

De gunning creëert voor de gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul de mogelijkheid om met een aantal van de gegunde partijen een taakgerichte uitvoeringsvariant overeen te komen.² Om van een taakgerichte uitvoeringsvariant te spreken, is het nodig de cliëntgebonden bekostiging bij deze aanbieders los te laten en hun (meer) ruimte te bieden om 'te doen wat nodig is'. Dit vraagt om een uitwerking van het financieel kader en de werkwijze inzake de preferred supplier status. Het concrete voorstel hiervoor wordt in deze nota ter besluitvorming voorgelegd³.

Na overeenstemming ontstaan er nieuwe verhoudingen tussen de gemeente en aanbieders. Naast de verantwoordelijkheid voor het verlenen van doelmatige en kwalitatieve ondersteuning dragen deze aanbieders ook verantwoordelijkheid en risico voor de beheersing van de uitgaven. We noemen deze nieuwe verhouding 'strategisch partnerschap'.

Fase 3: ontwikkeling

Het voorliggend voorstel heeft slechts betrekking op het kalenderjaar 2022. Partijen werken in 2022 samen aan de (verdere) ontwikkeling van de inrichtingsvraagstukken gericht op een structurele voortzetting van het strategisch partnerschap. Een ontwikkelagenda start na overeenstemming, met de partijen waarmee deze overeenstemming is bereikt. Uiterlijk in oktober wordt het college gevraagd te besluiten over het vervolg van het strategisch partnerschap.

2. Context

- De Wet maatschappelijke ondersteuning
- Sociale visie Maastricht 2040
- De Verordening Wet maatschappelijke ondersteuning 2021.

¹ *Collegenota inkoopstrategie Wmo begeleiding 2022 e.v. (nr.2021.26200)*

² *De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem en Vaals hebben in een eerder stadium ervoor gekozen geen strategisch partnerschap met aanbieders na te streven.*

³ *De colleges van de deelnemende gemeenten nemen ieder hun eigen besluit.*

- Het besluit maatschappelijke ondersteuning 2019
- Programmabegroting 2022
- Uitvoeringsplan duurzaam sociaal domein.

3. Gewenste situatie

Het delen van verantwoordelijkheden en risico's met (een beperkt aantal) aanbieders draagt bij aan het realiseren van een toekomstbestendige inrichting en uitvoering van de maatschappelijke ondersteuning binnen de gestelde inhoudelijke en financiële kaders.

Een lumpsumbekostiging, die volumeonafhankelijk is, leidt tot het ontstaan van gezamenlijke belangen, verantwoordelijkheden en doelen met zorgaanbieders en vormt een sterke(re) basis voor een doorontwikkeling van het ondersteuningsaanbod. Het biedt partijen meer ruimte en flexibiliteit en vraagt doorgaans minder bureaucratie dan cliëntgebonden financieringsmodellen. De lumpsum prikkelt aanbieders tot kostenbesparingen en zorgt ervoor dat gemeenten kunnen meeprofiteren in de behaalde doelmatigheidswinst.⁴

Het gemeentelijk voorstel voor de inrichting van de taakgerichte uitvoeringsvariant voor het kalenderjaar 2022 is uitgewerkt in bijlage 1 (Ontwikkeling strategisch partnerschap Wmo begeleiding).

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Op de opdrachten is de social return bepaling van toepassing. De dienstverlening begeleiding individueel en begeleiding groep behoort niet tot de productclusters waar overige maatschappelijk verantwoord inkopen voorwaarden en de CO2 prestatieladder op van toepassing zijn⁵.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Vanwege het feit dat de huidige afspraken zich beperken tot het kalenderjaar 2022 heeft het strategisch partnerschap vooralsnog geen gevolgen voor de aard en omvang van de personele capaciteit en de organisatie.

⁴ *Kostenbesparingen zijn vooral te behalen door terugdringing van zorgvolume. Belangrijk hierbij is te bewaken de reductie in zorgvolume niet wordt bereikt door kwaliteitsverlies of afwenteling van (dure) cliënten.*

⁵ *<https://www.pianoo.nl/nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen/productgroepen-en-mvi-criteria> / <https://www.skao.nl/nl/aanbesteden-met-de-ladder-handige-links>*

Partijen werken in 2022 samen aan de (verdere) ontwikkeling van de inrichtingsvraagstukken gericht op een structurele voortzetting van het strategisch partnerschap. De gemeentelijke inzet ten behoeve hiervan vindt binnen de bestaande formatie plaats in samenhang met het uitvoeringsplan Duurzaam Sociaal Domein.

De te maken keuzes kunnen gevolgen hebben voor de aard en omvang van de personele capaciteit en organisatie na 2022. Uiterlijk in oktober – bij de besluitvorming over het vervolg - wordt de impact hiervan meegenomen.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

De gegevensuitwisseling binnen de nieuwe opdracht vindt (ongewijzigd) plaats via het berichtenverkeer en gebruikmakend van de bestaande automatisering.

8. Financiën

De eerste fase van de nieuwe inkoop van de dienstverlening begeleiding heeft op zichzelf niet geleid tot een directe besparing. Een verlaging van de tarieven bleek niet haalbaar. De conclusie was dat het inkoopvoordeel van 5% dat met de raad is afgesproken, gehaald dient te worden uit de sturing op het volume⁶. In de *outputgerichte uitvoeringsvariant* ligt deze sturing (grotendeels) bij de gemeente.

Onderhavig voorstel heeft betrekking op fase 2 van de inkoopstrategie. Een beperkt aantal aanbieders krijgt een voorstel voor een lumpsum bekostiging, een preferred supplier positie en mede daardoor (meer) ruimte om 'te doen wat nodig' is. Na acceptatie werkt de gemeente met deze aanbieders samen in een *taakgerichte uitvoeringsvariant*. Doelstelling hiervan is om samen te gaan sturen op de volumeontwikkelingen binnen de dienstverlening begeleiding. Als gevolg van de gezamenlijke sturing wordt een daling van 7,5% van het volume in het kalenderjaar 2022 haalbaar geacht. In het gemeentelijk voorstel is deze taakstelling in de lumpsum en het uitgavenplafond verwerkt⁷. Na acceptatie hiervan worden aanbieders medeverantwoordelijk en -risicodragers.

Wanneer de totale uitgaven aan de dienstverlening begeleiding individueel en/of begeleiding groep, de van toepassing zijnde uitgavenplafond overschrijdt, komt het bedrag van de overschrijding voor de helft ten laste van de strategisch partners.

In het onderstaand overzicht zijn de uitgavenplafonds geplaatst in het perspectief van de begroting.⁸

De begrotingsposten begeleiding laten voldoende ruimte zien om het gedeelde risico op

⁶ Het aantal cliënten (instroom, uitstroom) en het aantal uren per cliënt (doorstroom).

⁷ We rekenen de te verwachten volumedaling door in de lumpsum (-7,5 % korting) en het budgetplafond (-7,5%). Daarnaast wordt op beide bedragen de (verplichte) indexering voor 2022 toegepast (+ 3,87 %). De korting van 7,5% vindt m.a.w. plaats op het prijsniveau 2022.

⁸ Hetzij opgemerkt dat de opgenomen uitgavenplafonds nog voorlopig cijfers bevatten en mede naar aanleiding van de accountantsverklaringen 2021 nog – beperkt - worden aangepast.

overschrijding van het plafond binnen de begroting op te vangen. Wanneer de realisatie 2022 binnen het uitgavenplafond blijft, leidt dit tot een (aanzienlijk) overschot op de betreffende post.

Bij de prognose 2022 wordt vooralsnog rekening gehouden met een realisatie conform het uitgavenplafond. Mede gelet op de nog te verrichten analyses en de te maken afspraken voor 2023 en verder, ontstaat pas in het laatste kwartaal 2022 een beeld van de structurele doorwerking van het strategisch partnerschap op de jaarrekeningresultaten. Besluiten over aanpassingen van de begrotingsposten begeleiding kunnen dan genomen worden mede in directe relatie tot de Wmo brede taakstelling 'budgetplafonds Wmo'.⁹

		Lasten x € 1.000						
	Omschrijving	I/S	2022	2023	2024	2025	2026	
Collegevoorstel	A	Uitgavenplafond Begeleiding individueel	I	11.379				
	B	Uitgavenplafond Begeleiding Groep	I	4.160 ¹⁰				
	C							
		Totaal		15.539				
Bestaande dekking	D	570671212- Individuele begeleiding volwassenen ZIN	S	10.892				
		570671215 - Individuele begeleiding psychosociaal	S	34				
		570671216 - Kortdurend verblijf ZIN	S	15				
		570671218 – Individuele begeleiding volwassenen PGB	S	1.418				
		570671220 - Stelpost / taakstelling programmamakosten	S	2.415				

Collegevoorstel

⁹ Budgetplafonds Wmo: olopemde taakstelling op de uitgaven Wmo; € 1.500K (2022), € 3.000K (2023) en € 4.700K (vanaf 2024). De budgetplafonds kunnen – aldus de (pre)begroting 2021 - worden gerealiseerd via budgetplafonds, lumpsumfinanciering en/of strenger indiceren.

¹⁰ Inclusief de uitgavenplafond BGG-ouderen ad. € 1.754K; (€ 2.406K +€ 1.754K = 4.160K).

		570671202 - Groepsbegeleiding ouderen ZIN	S	3.970				
		570671203 - Groepsbegeleiding volwassenen PGB	S	311				
		570671204 - Rolstoelvervoer ZIN	S	61				
		Totaal		19.116				
Nieuwe dekking of tekortmelding	E	Verwachte indexering begroting 2022 1,5%	S	287				
	F	1e Uitvoeringsbeeld 2022 melden	I	-3.864				
		Totaal		3.577				

Collegievoorstel

De totstandkoming van de bedragen, achtergronden en werking van het financieel model zijn uitgewerkt in bijlage 1 (paragraaf 4).

9. Aanbestedingen

De beoogd strategisch partners zijn geselecteerd aan de hand van een Europese procedure voor Sociale en Andere Specifieke diensten (SAS). Het maken van nadere afspraken over het strategisch partnerschap is in de onderliggende opdracht expliciet aangekondigd. Dit geldt in het bijzonder voor de lumpsumfinanciering in combinatie met de preferred supplier status.

10. Participatie tot heden

Inkoopstrategie Herijking inkoop Wmo

Op **22 april 2021** heeft er een regionale raadsinformatiesessie plaatsgevonden over de aanleiding, het proces en de doelstellingen van het project herijking inkoop Wmo.

De voorzitters van de (integrale) adviesraden in de regio zijn op **1 juni 2021** geïnformeerd over de richtingen van de herijking inkoop Wmo. Voor onderhavig onderwerp geldt geen verplichte inspraak door de adviesorganen van de gemeente.

Op **31 mei 2021** heeft een (openbare) marktconsultatie plaatsgevonden met de aanbieders waarin mede het voornemen om te komen tot een strategisch partnerschap met een beperkt aantal partijen is toegelicht.

Ontwikkeling strategisch partnerschap

Op **22 februari 2022** zijn de contouren van het voorstel inzake het strategisch partnerschap met de daarvoor geselecteerde partijen gedeeld. In de daaropvolgende weken zijn - op basis van de concrete uitwerking - bilaterale gesprekken gevoerd met alle betrokken aanbieders. Alle strategische partners hebben op dit moment ingestemd met het voorliggend conceptvoorstel voor het strategisch partnerschap. Het betreft vooralsnog een principe besluit (niet bindend, wel richtinggevend).

11. Voorstel

1. Vaststellen van het voorstel gericht op het invoeren van een taakgerichte uitvoeringsvariant voor de dienstverlening begeleiding in het kader van de wet maatschappelijke ondersteuning.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na vaststelling door het college worden de afspraken vertaald in een addendum en ter accordering aan de betrokken partijen voorgelegd. Na instemming worden de afspraken doorgevoerd in de gemeentelijke uitvoering en start de ontwikkelagenda. Daarin wordt de uitvoering van het strategisch partnerschap 2022 gemonitord en gaan we – mede op basis hiervan - aan de slag met de doorontwikkeling van de inrichtingsvraagstukken van het strategisch partnerschap/de taakgerichte uitvoeringsvariant (Plan, Do, Check, Act). Uiterlijk in oktober wordt het college en aanbieders gevraagd te besluiten over het vervolg.